

VENTA

30 exemplars 1 pesseta

Un número solt
5 céntims

ADMINISTRACIÓ

Carrer de Ponent, 1, 1.^a
(Buscó baix à la escala)

Surt à llum puntualment
tots los divendres.

SUSCRIPCIÓ

ESPANYA

Un trimestre 1 pesseta

EXTRAJER

Un trimestre 2 pessetas

LAS SUSCRIPCIONES
se pagan per adelantat

Los pagos poden ferse
en sellos de 15 céntims
ó en timbres
especials para periódichs

PERIÓDICH POLÍTICH VERMELL

Bany de pesca.

Preparant las carbassas.

Un que sab nadar y guardar la roba

Lo pare conveniencias y sa majordona.

Bacallá en remull.

SUSCRIPCIÓN VOLUNTARIA

A FAVOR DE LA CINCH PROGRESIVA LAUDOPENSADORA DE MALORAT

	Pagos
La TRAMONTANA...	5
Un de TARRAGONA...	1
Grupo A.B.C. de Sabadell, primer envío...	1
Idem...	1
Idem...	1
Idem...	1
Lista de Malgrat: J. E., 1.º 25.—F. A., 0.º 50.—R. C., 0.º 50.—J. P., 0.º 25.—A. P., 0.º 25.—L. J., 0.º 25.—J. M., 0.º 25.—P. A., 1.—J. B., 0.º 50.—S. T., 0.º 25.—P. P., 1.—Total...	6
Lista d' Alella: Del fondo del grupo Narcís Monturiol, 5.—De sus individuos: V. Badia Pujal, 1.—J. Giralt Pascual, 1.º 50.—Juan Noguerá, 1.—Joseph Guardall Bruy, 0.º 50.—Juan Puig, 1.—J. Brosetu Funes, 1.—Hedofonso Juan Piers, 1.—Llorens Colomer Parés (de ja anys), 1.—Agustí Calomir Piferer, 1.—(De particulars: Joan Novell, 0.º 50.—Joseph Duran, 0.º 50.—Joseph Pujadas Calderó, 0.º 50.—Pere Labas Arasa, 1.—Francisco Amat, 1.º 25.—S. T., 1.—Joan Bellida Giralt, 0.º 50.—Francisco Colomer, 0.º 50.—Francisco Bellida Giralt, 0.º 50.—L. B., 1.—Genis Nirell, 1.—Total...	26.º 25
Resp. Ling. Oritis, de Sabadell, primer envío	1.º 25
C. M.	1.º 25
C. S. F.	1.º 25
Suma.	64.º 25

Continúa abierta la suscripción en la Administración d'aquest periòdic, carrer de Ponent, n.º 1, pis primer, y en lo circol de lludopensadors La Llam, carrer de Ferlandina, n.º 20, pis primer.

Es xocant en extrèu lo que ha passat a Barcelona ab motiu del envió d'obres a Paris pera estudiar aquella gran Exposició Universal pagant lo nostre municipi.

Acordà en principi l'Ajuntament nomenar ell deu delegats y demanar proposta de setze més a las societats obreras constituïdas en nostra capital, enviant aixís en totalitat vintis obrers a la Exposició de Paris.

Pero passa 'l temps, y en lloch de demanar ni dir res a cap verdadera societat obrera, s'enten los factotums del Ajuntament ab los directors d'un anomenat Ateu Obrer que, subvencionat per corporacions oficials y protegit per grans burgesos, existeix a Barcelona, y de la noche a la mañana proposa 'l citat Ateu als seus candidats, los aproba l'Ajuntament y l'lestos.

A molts ha extranyat aquesta acció. A nosaltres gens ni mica. Es més; la trobem molt natural. Aquest Ateu obrer està dirigit per enemics dels obrers socialistas, y com no perden ocasió d'adular a las autoritats y de doblegar la espinada davant dels poderosos, suplicant protecció allí ahont los obrers tenen dret a exigir justícia, vetaquí que aquestos poderosos y aquestas autoritats premian avuy sos serveys lliensantlos lo rosegó d'anar a visitar (no a estudiar) la Exposició de Paris.

No vol dir aixó que entre 'ls nomenats no hi hagi algun obrer verament mereixedor de tal bagó; pero aquesta es la excepció y no la regla general, y encara excepció que ha tingut tambe d'obtenirse més per influèncias y recomanacions que pels veraders mèrits.

Y vetaquí lo que fou certa visita a Olerdola d'uns obrers que s'interessaren per la salut del alcalde... y per anar a Paris d'errós.

Aixó fou matar dos pardals ab un tiro.

El governador civil de Tarragona, ha prohibit una romeria que 'ls carcas del districte de Gandesa anavan a fer a no sé quina santa de aquestes andurrials, presidits ó comandats pel bitze de Tortosa.

Què redimitori deurian proposarse los concurrents a aquesta serinola mística, pera que aixís la autoritat los ho privi en uns temps de preponderancia clerical com los que correm? Se proposarian acas gastar granadas per grans de rosaris y lliensar descargats per benediccions? Com en romerias tot es possible menos la devoció.....

Circula molt la noticia de que a conseqüència d'un falsament d'uns acts d'un judici oral, lo Tribunal Suprém ha declarat proces-

sats al president y secretari de la Audiencia de Girona.

No sé si aquesta noticia corra precisament per lo que es bola.

O per lo que sempre somia pa aquell que té gana.

Lo ministre d'Hisenda prepara algun projecte de llei, segons diuhen.

Amaguense 'ls quartos.

Es a dir, que se 'ls amagui qui 'n tinga.

Los obrers ja fa temps que 'ls tenim amagats...

A las butzacas de governants y capitalistas.

Segons noticias de Filipinas, sembla que 'l governador general d'aquellas islas no permet per allí la circulació dels periòdics que publican noticias d'abusos clericals.

S'han fet tan amos d'aquellas terras los frares, jesuïtas y demés mala erba negra de la fe, gracias a las complacencias clericals de nostres governs, que ja no es extrany que algun dia lassin abaisar los pantalons al general.

Y 'l donguin entenen de vestirse d'habit pera governar.

Havém rebut un article ocupante del nomenbrament que ha fet nostre municipi respecte als obrers que tenen d'anar a Paris a estudiar la Exposició Universal, article que no publicuem menos per lo que ataca 'l nomenbrament que per lo que no més jutja oblidada una rama de la classe obrera en l'acort definitiu de nostres regidors.

Se queixa 'l autor de dir article de que no deixant fet proposa al Circol de la Joventut Mercantil s'ha oblidat tot lo ram obrer del comer de nostra ciutat, y nosaltres debèm dirli que a pesar del primitiu acort de nostre Ajuntament de demanar proposta a las societats obreras pera que designessin setze delegats, se hi ha passat per demunt a última hora y s'han fet trenta sis nomenbraments de municipal ordre, recayguts casi tots en los organissadors de manifestacions, visitas de simpatia y demés doblegaments d'espinada a las autoritats, y deixant-se in albis a totes las corporacions obreras.

Ab aixó no 's queixin ells dependents de comers per ells sols. Aquí qui 's té de queixar es la classe obrera en pes.

Y dir que l'Ajuntament los torni 'l ral, que no volém més comedia.

Una huelga d'aquelles que ja prenen color de revolució social s'ha declarat a la capital de Inglaterra.

Comensada pel paro de poch més d'un miler de descarregadors del port, la resistencia burgesa ha despertat l'esperit de classe dels demés obrers, y als descarregadors han seguit tots los altres treballadors del port y luego los de molts fàbricas y manufacturas, amenant propagar-se a tots los oficis y resultar una tremenda huelga general de tota la gran ciutat de Londres, no poguente prevoure lo que succehiria després.

Interinament lo comerç està del tot paralizat no tan sols a la capital sino en molts altres punta d'Inglaterra, y 'l govern anglés, imitant en aixó a tots los governs, desde 'l més absolutista als més democràtics, prepara batallons y aglomera policia pera defensar la libertat del treball y fer entrar en raó als huelguistas a copia de metralls, si es que abans no s'han deixat convence per l'engany ó la amenassa.

A la hora d'entrar aquest número en màquina los obrers en paro arriban ja ben prop de DOSCENTS MIL, y la huelga va en suument. (Què succehirà?)

Se 'ns ha pregat la inserció del següent escrit:

LIGA ANTICLERICAL UNIVERSAL—UNION ESPAÑOLA GRUPO Y COLEGIO LAICO—MONTURISOL—ALELLA

Circular

Se. Director de La TRAMONTANA—Barcelona

Alella 1.º Agosto 1889

Apreciado ciudadano: Salud y Libertad.

Lo agradeçeremos d'abada en las columnas de su ilustre y valiente periódico, a las siguientes lineas, por lo que anticipadamente le damos las gracias.

Esta Asociación hace público a todos los grupos anticlericales y Colegios laicos de España y fuera de ella, que:

Ha acordado cambiar su título de «El Faro de Alella»

por ser puesto por un ex-laico traidor a la causa que sustentamos, desde el momento que faltando a sus compromisos en el acta de iniciación ha declarado guerra a esta Asociación con su escuela católica. Dicho título de Faro, será sustituido por el de Narciso Monturiol, nombre del ilustre hijo de Figueras inventor del telégrafo.

Es decir, al propio tiempo que protestamos de la memoria de un apóstata cuyo nombre es indigno de ser escrito por nuestra pluma, honraremos y enalteçeremos a un hombre insigne, virtuoso, sabio y consecuente como lo era Narciso Monturiol. Despreciamos a los traidores e impostores, pero veneramos y respetamos a los que anteponen la ciencia y regeneradoras ideas a su personalidad.

De hoy en adelante, pues, esta asociación se titulará «Grupo Libre-pensador anti-clerical y Colegio Laico Narciso Monturiol de Alella.»

Lo que ponemos en conocimiento de todas las asociaciones laico-libre-pensadoras, para los efectos consiguientes.

Por la J. D. del Grupo: El Presidente, V. Badia Pujal.—El Secretario, Hedofonso Bujons.—Por la Junta de Enseñanza: El Presidente, J. Guardà.—El Secretario, P. Cabús.

La correspondencia al Presidente del Grupo, V. Badia, profesor laico, Pujadas, 37, (provincia de Barcelona) Alella.

El Obrero d'aquesta ciutat, ab tota la poca lassa, quan no mala fe, que 'l distingeix casi sempre, dona compte del meeting que 'ls empleats de la Federació de las Tres Clases de Vapor celebraren a Mataró lo diumenge antepassat, y deixa entreveure la idea de que nostre director y 'l amic Torrents, que desmentan allí iberas y no personas ni jornals lo dia 4 del corrent, no acudiren a una controversia a que se 'ls invitá.

Massa sap El Obrero que nosaltres may, MAY, faldem a cap cita d'aquestes, y encara que no ho diu obertament, descaço 's necessita pera apuntar la idea. Es més: El Obrero inserta contra La TRAMONTANA un remittit de sos amics de Mataró en son número del dia 16 del corrent, y celebrantse 'l meeting de controversia (¿) 'l dia 18 y present en ell part lo director de El Obrero, cosa que no la constar en sa... tonta rasonya, callá com un mort sobre aquella reunió, porque sabia que dihentho hi hauriam comparegut.

Nosaltres sapiguèrem que 'ls vaporosos celebraren un meeting a Mataró... tres dias després de fet, es a dir, quan nos ho escrigué un lector de La TRAMONTANA d'aquella ciutat. ¡Y volian que comparexissem a discutir!

¡A qué no 'os cridan formalment y a temps a un altra reunió pera discutir lo que allí diguerem?

¡Quanta farsa emplean, pobrets, pera defensar quatre malas caixaladas!

A Madrid están de conflicte 'l capità general y 'l jefe d'Etat Mayor.

Son tants los conflictes que 'ls militars han tingut ab lo país, que no está per demés que 'n tingan algun entre ells.

La premsa republicana coaligada projecta celebrar un gran meeting a Madrid lo dia 29 de Setembre, en celebració de la Gloriosa.

Celebrarém que la coalició acabi la festa en pau en aquest acte.

Diumenge, conforme anunciarem, se verificá ab numerosa concurrència la inscripció d'un fill de J. Guri y Clara Lozano. Es tan més de notar la emancipació de la iglesia d'aquesta criatura, per quan sa mare es filla del cabecilla carlí Lozano, fusellat l'any 1874. Aixís son nostres temps de vapor y electricitat: l'avi carlí, la nete emancipada de tota religió al neire.

Y per cert que al anar al jutjat la comitiva se topá ab un gori gori que sortia del Pi, y no cal dir ab quins ulls los escarabats miravan aquella llarga renglera de gent en que ni una sola persona 's tregué gorra ni barret davant las eynas catòlicas.

L'altra inscripció anunciada no pogué ferse per haver mort la criatura, nascuda ja malament a conseqüència de disgustos y miseria de la mare. Se feu en cambi una suscripció per la partera, que doná magnífich resultat.

Si algun professor d'ensenyansa laica desitja ésser col·locat, pot passar per la Administració de nostre periòdic y se li donarán datos de una important població d'aquesta provincia ahont se va a fundir una escola laica y 's busca professor pera encarregar-se de la ensenyansa.

DOCTRINA CRISTIANA

LOS PECADOS CAPITALS
Son lo vostre patrimoni,
adversaris clericals,
los Set Pecats Capitalis,
Tot lo nom n' es tractament!

Si la Superbia toquau,
retratada ben al viu
en vosaltres la teniu
que infelicitats os creui.

No cal dirvos que la Gola
es lo peccat que os domina;
res de bacalla i tonyina,
pellistes a la casiola.

Com la incitante manduca
fa s' inflama la materia,
la Luxuria es vostra deriva,
sempre lo desitj vos truca.

Si la Uirna es un peccat,
sou lo peccat de la Uirna;
or lo vostre afany procura,
ab l' or se viu regalat!

Per pot dir que la Presea
teniu arallada al cos,
sou personas de molt de,
aquesta es vostra flaqueza.

Enemicha de la templança,
odi vostre anch respiri;
fins sent impotencia, la Ira
os alenta y la venjança.

Ab, clericals, clericals!
Si ben he os estimadu
en vosaltres trobareu
los Set Pecats Capitalis.

En una de les més antigas fondas del carrer
de la Boqueria d' aquesta ciutat va presentar-se
fa pocs dies un senyor canonge que s' anomenava
don L. J. Rodriguez Borán y Canalejas,

En una de les més antigas fondas del carrer
de la Boqueria d' aquesta ciutat va presentar-se
fa pocs dies un senyor canonge que s' anomenava
don L. J. Rodriguez Borán y Canalejas,

nuament rebia visites de molt emperifollats
reverents, lo que efectivament feya creure que
se tractava d' algun mossen d' upa, y no cal dir
si en aquella casa se li hauria donat crèdit.

Donchs vetaquí que als nou ó deu dias d' es-
tada a la fonda se li presenta un altre canonge,
que venia de Saragossa molt cremat a buscar al
confessor de la seva pera que li tornés lo
vestit de canonge que li havia enmatilevat a la
capital d' Aragó pera venir a la de Catalunya.

Resultat: Llavors lo canonge n' i desaparegué,
y a l' endemà comparegué la policia a la
fonda pera detindrel ó recullir dats pera en-
garjolarlo.

Se diu que aquell espavilat ministre del Sen-
yor ha lograt realisar algun timo considera-
ble entre ls seus, que s' procura que no trascendeixi
al públich per mor del interés de la
classe.

Lo que nosaltres podém assegurar es que no
pagà sa estada a la fonda, que ademés se feu
deixar ab molta mònita cinch duros, que ja
han volat, y que nns quedà a deure vintiu
rales de cigarros als mossos.

Y i que ha sigut estafat,
pot ara soar discurrer
de quin modo n' es burlat
qu' s' ha d' un reverent.

Nos pregunta un feligrés de Banyolas:
«Que deuria portar a una nena a trucar si-
lenciosament a la porta del monestir de duas
a tres de matinata? Per qué va esclatar tan gran
plor al acostarshi una nit dos joves y pregun-
tarli per qué trucava, suplicantlos la noya
que no diguessin res a ningú? Per qué d' ensà
que mossen Pere ha tocat ruixola a Caldas de
Malavella ja no ha anat més a trucar a deshora
al monestir la simpática nena?»

Com las preguntas son sobradamente igno-
centias, no cal contestarlas.

Sols diré que si l' ley passava a Banyolas, es
perque la trucadora noya encara era soltera.

Que de ser casada, ben segur que hauria pas-
sat a Banyassas.

Lo pare sense fills de Mollerusa té un gènit
tan reconagrat, que ha dit que no volia donar
la becada mística ni treure l' engrut de las con-
ciencias d' alguns dels caracs que ls cuyda la
ànima, so preteix de que tenian los mals espi-
rits al cos, sent un d' aquestos agraciats lo cé-
lebre Baró carlista.

Pobres carcundas! Còm ho farán ara sense
poguer curcunda la rajola pera gratarse la in-
mundicia de son interior?

Per qui allí fa ab més bons fins
a la religió tontadas,
ben prompte farán tropmadas
lletals y nocedatins.

Per poch hi ha diumenja una escandalera a
la iglesia del Clot per las ganas de remugar
que lent la feyna d' un bateig tenia l' vicari
de aquella parroquia, arribant fins a dir al padri
que no era digne de posar los peus a la iglesia.

Conformes ab lo vicari.
Ningú es digne de anar a la iglesia... perque
la dignitat humana s' hi oposa.

Un greixós reverent que per Irún demanava
caritat, va armar un escándol a la estació pel
cambi que li cobravan de reduhir uns dos mil
naps de moneda espanyola a moneda francesa.

Admirém aquí duas cosas: l' escándol y ls
diners d' un pobret que demana caritat.

Una especie d' aprenent de presoner del Va-
ticà.

A Santander s' ha calat foch al convent de las
monjetas Redentoristas, quedant l' edifici casi
del tot destruhit, una esposa de Deu mal ferida
y las demés plenas d' esvoranchs y ab lo con-
següent susto al cos de por d' anar a veure
massa prompte al seu Marit.

Res; ellas se ficaren a redentoristas y la Pro-
videncia las ha deixat crucificadas totas.

Anava ab sa infelís muller atacada de bojeria
un pobre carreter desde Collbató a la Font del
Quadro, quan trobant pel camí lo rector que
portava Son Amo a la butaca, pero duya l' pa-
ranyos obert y la camisa fora de las calsas, se
posà a cridar l' ensotanet que l' carreter se tre-
gués la gorra, ab tot y anar dalt del carro y
tenir de cuydarse de la pobre boja.

Com lo carreter no estava per simplierias,

contestà que no se la volia treure. Llavors l' en-
sotanet ab aquella rabiola que ls distingeix,
digué mil pestes del carreter y l' amenassa de
malia manera, fins que logrà ferli treure la gorra,
gracias a no voler complicar més sa des-
graciada situació.

Continuï per aquest camí l' reverent de
Collbató y estiga segur de que algun dia recu-
llirà l' fruyt de sa desatentada conducta.

EPIGRAMAS

—Me dius tu qu' es molt barat
aquest gènere tractat
y ara me n' has demanat
un duro sols per un rato.
No farém pas res, Munieta,
perque en lo preu, se veu,
que lo que ven tu car tu
en molta puestas va a presta.

—Voldria desfarme un duro!
preguntava en Marimon
a n' en Pop, que s' us subjecte
de carter molt rebó.
Y aquet, que ya l' coneixis
digué:—Aquí no s' finch moy.—
Preguntat l' altre:—Y a casa!
—A casa mora!... tote bons.

A. DEU G.

XARADA
Una segona tercera,
d' ade l' poble de total,
m' envia un caixó de sal
y un anell de tres primera.

MUDANSA
—Que tot, que encare es total
aquell que caigut a n' el tot?
—Si senyor.

—Vatós l' xicot
si que està de wort!
—Caball!

GEROGIFICH
+
1888 + 1889
+
I G I
C. BORT Y BONET

SOLUCIONS
A LAS CARONAS DEL NÚMERO PASSAT

XARADA — A. gil.

Tip. «La Academia» Ronda de la Universidad, 6, Barcelona.

A LA GABIA!

RATA SETÉ
JOSEPH ARNAU Y BONET, de Vall;

aquest individu ha desaparegut deixant ab
un pam de nas a una numerosa inglaterra de
Catalunya, en la qual figura LA TRAMONTANA
per 18 pessetas. Queda instalat a la Gabia.

Un ex-corresponsal de Perpinyà y un altre
ex de Figueras seguirán a la llista.
Ratas conagrats: — 1. Joaquim Miquel, de Lleyda,
per 2750 pessetas. — 2. Domingo Gombau, de Falset, 19.
— 3. Pere Martí, de Balaguer, 18. — 4. Ramon Torredor,
de Agramunt, 1183. — 5. Anton Ventós, de Balaguer,
1718. — 6. Rosa Roig, de Figueras, 2024.